

AMBER ECO-waarden

ECO-waarde 1 : kringloop

De kringloop-waarde erkent de enorme impact van een gezonde bodem. Een goede bodemstructuur en een rijk bodemleven zijn basiscriteria voor gezonde plantengroei. Wanneer groenresten afgevoerd worden, verschaalt de bodem. Door groenresten en herfstbladeren, dorre en uitgebloeide plantendelen niet af te voeren maar te verwerken tot compost of te versnipperen als strooissellaag tussen planten, bootsen we het natuurlijk kringloopproces na en blijft de bodem in goede conditie.

richtlijnen:

- Verwerk snoeiresten in takkenwallen, snipperwanden of creatieve kringloopconstructies.
- Verwerk grasmaaisel tot compost of maai met een mulchmaaier.
- Breng compost aan tussen vaste planten en houtsnippers onder heesters of bomen.
- Bedek een kale bodem met planten en een strooissellaag van organische tuinstrresten.
- Laat in de winterperiode afgevallen blad en plantenresten als beschutting op de plantvakken liggen.

ECO-waarde 2 : biodiversiteit

Biodiversiteit stimuleert de immuniteit van een omgeving. Een grotere diversiteit aan plantensoorten zorgt voor veerkracht wanneer aantastingen of plantenziektes opduiken. Omgevingsfactoren: zonnig, schaduw, droog, nat, wind en de bodemsoort bepalen de plantenkeuze en niet omgekeerd. Streekeigen planten, hagen en bomen zijn een meerwaarde voor (solitaire) bijen, vlinders en tuinvogels. Bepanting heeft bovendien een grote impact op de beeldkwaliteit van een leefomgeving en kan het regionaal karakter van een streek versterken.

richtlijnen:

- Door een gelaagdheid aan te brengen in de beplanting kunnen op dezelfde oppervlakte veel meer soorten gecombineerd worden. Bijv. Een boom met een klimplant of heesters met een onderbegroeiing van bodembedekkers en bolgewassen.
- Plant meerdere soorten streekeigen haagplantsoen samen in een gemengde haag.

ECO-waarde 3 : duurzaamheid

Een probleem dat voorkomen wordt, moet niet opgelost worden. De milieu-impact bepaalt de keuze van de grondstoffen, de materialen en de technieken bij de aanleg en het beheer van groenprojecten. Duurzame materialen brengen het milieu geen schade toe bij ontginning, bij productie en na hun dienst. Bijv. constructiehout voor bergingen en terrassen met een FSC label werd gewonnen uit duurzaam beheerde bossen. Een houten bank is meer ecologisch duurzaam dan een kunststof exemplaar, zeker na zijn dienst. Daarnaast bepaalt het voorkomen van onkruidgroei de keuze van de verhardingsmaterialen. Onderhoud en onkruidbestrijding gebeurt altijd met alternatieve bestrijdingsmiddelen of m.a.w. zonder schadelijke spuitmiddelen.

richtlijnen:

- Gebruik voornamelijk natuurlijke materialen voor hekken, afscheidingen en meubilair.
- Plaats duurzame verhardingsmaterialen zoals kasseien met grasvoegen, gazonpaden of grindgazon.
- Verkiez een streekeigen haag boven een draadomheining of betonnen scheidingsmuur.
- Preventief borstelen van verharde oppervlaktes vermindert onkruidgroei.
- Pas alternatieve onkruidbestrijding op verhardingen toe met gasbranders.
- Spring zuinig om met water en energie (elektriciteit).
- Vermijd het rechtstreeks afvoeren van regenwater naar het rioleringsstelsel.

ECO-waarde 4 : evenwicht

Evenwicht brengt harmonie in de diversiteit. Een evenwichtige omgeving is beheersbaar en flexibel. In een evenwichtige omgeving voegen de afzonderlijke delen zich samen tot een groter geheel. Iedere schakel is waardevol voor het geheel. Er is aandacht voor diversiteit in plantensoorten maar ook voor een afwisseling in verhardingen en groene oppervlaktes of tussen intensieve en extensieve onderhoudswerken. Invasieve exoten hebben de slechte eigenschap om zeer sterk te woekeren en streekeigen soorten te verdringen. Het natuurlijk evenwicht in een omgeving wordt zo sterk verstoord. Invasieve exoten mogen niet aangeplant worden.

richtlijnen:

- Voorzie enkel functionele verhardingen op plaatsen waar ze ook effectief gebruikt worden.
- Voorkom te ruim bemeten verharde oppervlaktes die de diepere bodemlagen afsluiten van water en lucht.
- Voorkom een overvloed aan snoei- en groenresten. Houd tijdens de planningsfase rekening met het toekomstig onderhoud. Kies voor minder geschoren hagen en minder strak geschoren vakbeplanting.
- Beperk de oppervlakte te maaien gazon en kies voor maaien met een mulchmachine die het grasmaaisel ter plekke uitblaast.

ECO-waarde 5 : klimaat

Groene ruimten zijn een belangrijk wapen in de strijd tegen de klimaatopwarming en de CO₂-uitstoot. Een groene ruimte, hoe klein ook, waar veel variatie in zit, bewijst ons milieu een grote dienst.

De bijdrage van een groene ruimte tot een beter klimaat is groter dan je denkt. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat 8% van de totale grondoppervlakte in Vlaanderen ingenomen wordt door tuinen. Dat is niet veel minder dan de 11% dat het totale bosbestand in Vlaanderen beslaat. We hebben dus een belangrijk deel van het lot in eigen handen als het aankomt op de verbetering van de luchtkwaliteit.

Maar dan moeten we afstappen van groene ruimten met weinig aandacht voor biodiversiteit. Een ecologische groene ruimte hoeft er niet altijd wild uit te zien. Je kan perfect een strakke moderne groene ruimte creëren die ecologisch verantwoord en beter voor het klimaat is.

Richtlijnen:

- U kan heel veel doen om uw een groene ruimte tot een paradijsje te maken voor allerlei vogels, amfibieën, bijen, vlinders en andere insecten.
- Creëer wild hoekjes. Dit draagt bij tot de verbetering van ons milieu.
- Een stap in de goede richting is mulchmaaien. Door de snippers te laten liggen in plaats van ze te verwijderen, krijg je niet enkel een gezonder en groener gazon, met minder vilt, maar hou je ook veel meer koolstof vast. Hierdoor moet je minder bemesten, wat het milieu ten goede komt.